

Samenwerking lokale partners (fase 0)

Situering

Een geïntegreerd aanwezigheidsbeleid vraagt een goede afstemming met het hele schoolteam en met het CLB, samen met externe, lokale partners, zoals onder andere:

- De **pedagogische begeleidingsdienst (PBD)** is er ter ondersteuning van de scholen in het realiseren van hun pedagogisch project met aandacht voor de lokale noden.
- Het **CLB** volgt de leerplicht op (aanbodgestuurde opdracht). Het CLB neemt vooral de rol van consultatieve leerlingenbegeleiding op.
- Het **Flankerend onderwijsbeleid** heeft de opdracht om het onderwijs in de gemeente te versterken. Ze vertrekken daarbij van wat er lokaal nodig is en vullen het Vlaamse onderwijsbeleid aan waar dat zinvol is.
- In een **Lokaal Overlegplatform (LOP)** engageren de scholen uit een gemeente of regio zich om netoverstijgend te werken rond gelijke onderwijskansen in samenwerking met verschillende partners. Het LOP kan ook bemiddelen in moeilijke situaties. (Welkom!-LOP, lokaaloverlegplatform.be)
- **Welzijnspartners** (CAW, JAC, 1G1P) bieden begeleiding rond psychosociale, familiale of materiële problemen. Zij helpen om hulpverlening op te starten of te coördineren.

- Een **brugfiguur** vormt een brug tussen kwetsbare gezinnen, welzijnsorganisaties, de school én de buurt. Doordat 'brugfiguren onderwijs' inzetten op communicatie, kleuterparticipatie en ouderbetrokkenheid, zetten ze preventief ook in op schooluitval. Niet elke regio heeft een brugfigurenwerking.
- De **huisarts** speelt een belangrijke rol in het detecteren van medische of psychosomatische klachten die samenhangen met schoolweigering en de attestering van de afwezigheid. Daarnaast kan de huisarts doorverwijzen naar gespecialiseerde hulp en een belangrijke signaalfunctie opnemen.
- De **eerstelijnspsycholoog** biedt laagdrempelige, kortdurende psychologische ondersteuning bij emotionele of psychische problemen.
- **VDAB** kan ondersteunen in oriëntering naar werk, opleiding of een combinatie van leren en werken, en bieden alternatieven wanneer een klassiek schooltraject tijdelijk niet haalbaar is.
- **NAFT** partners werken aan herstel van motivatie, welbevinden en competenties, met als doel terugkeer naar onderwijs of een ander passend traject.
- **Zorgboerderijen** bieden een betekenisvolle dagbesteding in een rustige, niet-schoolse context. Dit verlaagt de druk en creëert het opnieuw structuur, wat schooluitval kan doorbreken of een brug kan vormen naar de heropstart.
- Een **leerwegtrajectcoach** begeleidt jongeren bij het zoeken naar een passend leer- of loopbaantraject. De focus ligt op motivatie, talenten en haalbare perspectieven.
- **Jeugdwerkers** bereiken jongeren in hun vrije tijd en bouwen vaak een vertrouwensrelatie op. Ze hebben een belangrijke signaalfunctie bij (beginnende) schoolweigering.

Rol CLB

Voldoende kenbaar maken van het CLB aanbod en de manieren waarop het CLB bereikbaar is, aan leerlingen en ouders.

Deelnemen aan overleg met het LOP / het flankerend onderwijs / het lokaal bestuur/ ...

Afstemmen met brugfiguren, indien aanwezig in de regio.

Tips

- Maak werk van een gedeelde visie op (de preventie van) schooluitval en ongekwalificeerde uitstroom en samenwerking tussen alle betrokken actoren over beleidsdomeinen heen, met als uitgangspunt het leerrecht van elk kind en elke jongere. (uit 'De Schooluitvalstrik')
- Samenwerking met lokaal bestuur, bv. wanneer samenwerken met politie.
- Informatieverstrekking vanuit het lokaal bestuur rond projecten vanuit de stad/gemeente, signalen die ze opvangen.

Achtergrondinformatie

Teksten kinderrechtencommissariaat

- https://www.kinderrechten.be/sites/default/files/2024-11/20241106_RapportTopproblemenCLB.pdf
- <https://www.kinderrechten.be/sites/default/files/2025-09/Dossier%20Thuiszitters%20uit%20de%20schaduw.pdf>